

Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «СПЕЙСТАЙМ»

Академія економічних наук України

Інститут соціально-економічних ініціатив (Україна)

Науково-освітній центр «Science Study Service»

NEW ECONOMICS

матеріали II Міжнародного наукового форуму

«NEW ECONOMICS - 2020»

(м. Київ, 31 жовтня 2020 р.)

Київ, Україна

2020

Association for Promotion of Education and Science Globalization

SPACETIME

Academy of Economic Science of Ukraine

Institute of Socio-Economic Initiatives (Ukraine)

Science and Education Center «Science Study Service»

NEW ECONOMICS

Materials of the International Scientific Forum

NEW ECONOMICS - 2020

(Kyiv, October 31, 2020)

Kyiv, Ukraine

2020

УДК 33
N52

Редакційна колегія:

Олександр Кендюхов, доктор економічних наук, професор, президент Асоціації сприяння глобалізації освіти та науки SPACETIME, віце-президент Академії економічних наук України,

Дмитро Солоха, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету Донецького державного університету управління (Україна),

Олена Чернявська, доктор економічних наук, професор, директор Інституту соціально-економічних ініціатив (Україна),

Оксана Марухленко, кандидат економічних наук, доцент, фундатор Науково-освітнього центру «Science Study Service» (Україна), секретар оргкомітету,

NEW ECONOMICS: матеріали Міжнародного наукового форуму «NEW
N 52 ECONOMICS – 2020» (м. Київ, 31 жовтня 2020 р.); Асоціація сприяння
глобалізації освіти та науки «СПЕЙСТАЙМ». Київ, 2020. 204 с.

Nazarii Shvestko THE ROLE OF INNOVATION IN RESOLVING THE ECONOMIC CRISIS OF THE 21ST CENTURY	129
Академічна платформа №3 «Фінансові ринки та новації в інвестиційних стратегіях»	132
Diana Zavadska SCIENTIFIC RATIONALE FOR THE EVOLUTION OF THEORETICAL PROVISIONS CONCERNING THE FORMATION OF THE CONCEPT OF INNOVATIVE POTENTIAL OF THE ECONOMIC SYSTEM	132
Наталія Зачосова ПРОБЛЕМИ ДОВІРИ ТА РЕПУТАЦІЇ У КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	137
Катерина Маліновська УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ	140
Олена Меліх, Маргарита Ліганенко, Ганна Саркісян УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В ТУРИСТИЧНІ ДЕСТИНАЦІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	143
Марина Прохорова, Наталія Прохорова СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ	146
Тетяна Ротова НОВАЦІЇ У СТРАХОВОМУ БІЗНЕСІ	149
Olena Cherniavska, Diana Mykhailyshyn THE ROLE OF FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE FURTHER DEVELOPMENT OF THE FINANCIAL SYSTEM	153
Олена Чуріканова КОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНІВ	157
Академічна платформа №4 «Економіка фірми, маркетинг та менеджмент: на хвилях блакитного океану»	162
Валентина Буділко ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ СТРАТЕГІЇ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ	162
Emil Velinov CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: THE CURRENT TREND OF THE CZECH ECONOMY	165
Марина Вуйченко, Анатолій Шатохін СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	169
Ірина Грабова, Олена Кузьменко ОБЛІК ОПЛАТИ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ФОРМІ КОМУНАЛЬНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА	171
Юрій Гурбик СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ	174

Віта Кріль	МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ	176
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ		
Тетяна Олійник, Анастасія Гавеля	ДІАГНОСТИКА	178
ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ		
Валентина Павлова	МОЖЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ	181
ПІДПРИЄМСТВ: ВИБІР СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ		
Леся Пунчак	ДОСВІД АДАПТАЦІЇ ВИДАВНИЦТВ УКРАЇНИ ДО	182
НОВИХ УМОВ ДІЯЛЬНОСТІ		
Ольга Ромашко	ОЦІНКА ПОДІЙ ПІСЛЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ ЯК	184
НАПРЯМОК ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ		
Tetiana Serkutan	FEATURES OF MARKETING RESEARCH OF	188
SPECIFIC INDUSTRIAL MARKETS: BIOTECHNOLOGY, PHARMACEUTICS, MEDICAL SERVICES		
Юлія Сизоненко, Катерина Мікуляк	СТРАТЕГІЯ «БЛАКИТНОГО	191
ОКЕАНУ» ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ		
Діана Файвішенко	СТРАТЕГІЯ БРЕНДА: ІННОВАЦІЙНА	194
ЦІННІСТЬ		
Людмила Чиж, Віктор Яровий, Ганна Крупеніна	ПРОБЛЕМИ	196
ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТИВДОРНОЇ КОМПАНІЇ		
Наталія Шлапак	ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ	198
УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМ МАРКЕТИНГОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ		
Людмила Шумак	ЕКОНОМІКА ПРОЕКТНОГО ПІДПРИЄМСТВА:	201
НА ХВИЛЯХ БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ		

Академічна платформа №1 «На шляху до сталого розвитку: криза або час нових можливостей?»

Наді

я Гришук, к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького національного аграрного університету, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВАЖЕЛІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛИХ ФОРМ ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ключові слова: аграрний сектор, ринкове середовище, малий бізнес, місцеві бюджети, конкурентоспроможність підприємств, сільські території.

Key words: agricultural sector, market environment, small business, local budgets, competitiveness of enterprises, rural areas.

Сектор малих форм ведення сільського господарства на сьогодні є чи однією з невід'ємних складових розвиненої економічної системи, без якої вона не може повноцінно розвиватись. Розвиток соціально-економічної системи в контексті внеску малого бізнесу в умовах сьогодення набуває все більшого значення, яке виражається в дослідженні умов, факторів і механізмів переходу до інноваційного шляху розвитку економіки держави.

У 2019 році в Україні було близько 34 тисяч фермерських господарств, які обробляють 2/3 землі сільськогосподарського призначення та забезпечують 100 тисяч робочих місць (а в літній період до 230 тисяч). Українське фермерство забезпечує понад 100 тисяч робочих місць та левову частку податків до місцевих бюджетів.

Виходячи із зазначеного, можемо констатувати, що на сьогодні застосування економічних важелів державної підтримки фермерських господарств є вкрай важливим, адже вони вирощують культури, які дають більш високий прибуток з гектара порівняно з культурами, які вирощують агрохолдинги, забезпечують приріст самозайнятого населення та створюють ресурси для розвитку інфраструктури в селах.

Значну роль у забезпеченні конкурентоспроможності аграрних підприємств відіграє держава, через реалізацію програм фінансової підтримки товаровиробників. Виробники сільськогосподарської

продукції очікують від держави не тільки надходження фінансових ресурсів, а й реалізацію заходів щодо підтримки сталого розвитку сільських територій, збереження навколишнього середовища, реалізації програм щодо адаптації галузі до змін клімату, впровадження нових стандартів якості та екологічної безпечності продукції.

У Законі України «Про Державний бюджет» щороку зазначаються види державних цільових програм стосовно підтримки підприємств АПК, а також розмір видатків на них. До кожної з зазначених програм державної підтримки Кабінет Міністрів України або Міністерство агрополітики затверджує порядок надання, одержання і використання бюджетних коштів, в яких встановлюється перелік умов, у разі дотримання яких виробники сільського господарської продукції можуть отримати державну допомогу. Аналіз динаміки фінансування кожного напрямку відображений у табл. 1.

Таблиця 1

**Основні напрямки державної підтримки АПК України,
млн грн**

напрямок	рік			Відхилення (2019/2017 рр.)
	2017	2018	2019	
Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	294,9	266,0	127,2	-167,7
Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств	175,2	210,0	800,0	624,8
Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними	115,6	400,0	400,0	284,4
Надання кредитів фермерським господарствам	25,0	43,10	200,0	175
Державна підтримка галузі тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультури (рибництва)	11,6	2 401,0	3 500,0	3 488,4
Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників	3 112,6	955,0	881,8	-2 230,8
Разом	3 735,2	4 235,1	5 909,0	2 173,8

Джерело: Паспорт програми «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів».

Проектом Державного бюджету України на 2020 рік, відповідаючи загальносвітовим тенденціям, передбачається скорочення обсягів державного фінансування сільського господарства.

Процедура бюджетного фінансування агропромислового

комплексу регулюється Законами України «Про Державний бюджет України» та «Про державну підтримку сільського господарства України», а порядок витрачання бюджетних коштів щорічно визначається окремими постановами Кабінету Міністрів України.

У 2020 році Урядом запропоновано фермерам шereg можливостей для отримання підтримки від держави – дотації, бюджетні субсидії, часткову компенсацію витрат, часткове відшкодування вартості техніки та обладнання, пільгове кредитування тощо. Програмою в сумарному виразі передбачено 4,2 млрд грн на 6 напрямків підтримки, якими передбачено: державну підтримку розвитку тваринництва та переробку сільськогосподарської продукції; фінансову підтримку розвитку фермерських господарств; часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва; фінансову підтримку заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів; фінансову підтримку розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства; надання сімейним фермерським господарствам додаткової фінансової підтримки через механізм доплати на користь застрахованих осіб – членів/голови сімейного фермерського господарства єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Напрямок «здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам для купівлі землі сільськогосподарського призначення» буде додано до програми підтримки сільгоспвиробників після схвалення народними депутатами законопроекту щодо обігу земель сільськогосподарського призначення.

Перелічені програми є основоположними, оскільки вони орієнтовані на допомогу, в першу чергу, малих сільгоспвиробників та фермерів, розвиток локальних ринків збуту та надалі відкриття нових експортних ринків.

Отже, беззаперечним є твердження, що на сьогодні вкрай важливим і нагальним кроком, на нашу думку, є забезпечення механізму надання саме пільгових кредитів для того, щоб фермери мали кошти для покупки землі. З метою забезпечення прозорості та добросовісної конкуренції доцільно ввести обмеження на строк, протягом якого ділянка може бути перепродана після покупки, посилити моніторинг кінцевих бенефіціарів покупки землі. А також скорочення розміру податків, може стати одним з найбільш ефективних заходів підтримки фермерів. Аграрії та фермери, які користуються державними програмами підтримки, вже впевнилися у їх стабільності і ефективності. Основні програми орієнтовані на

підтримку, в першу чергу, малих сільгоспвиробників та фермерів, розвиток локальних ринків збуту та відкриття нових експортних ринків. В подальшому систематична держпідтримка створить мультиплікативний ефект загалом для економіки і з часом допоможе українським виробникам розвивати переробну галузь, а також позитивно вплине на суміжні галузі економіки.

БІБЛОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL : <http://minagro.gov.ua> (дата звернення: 23.10.2020).

2. Офіційний сайт Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів Вінницької обласної державної адміністрації. URL : <http://www.vin.gov.ua/dep-apr/ahropromyslovyi-kompleks/382-ekonomika-ark> (дата звернення: 23.10.2020).

3. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі. Урядовий кур'єр. 2018. № 33.

4. Паспорт програми «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів». URL : minagro.gov.ua/system/files/2801030_1.doc; minagro.gov.ua/en/system/files/28010_30_5.doc (дата звернення: 24.10.2020).

Наукове видання

NEW ECONOMICS

матеріали II Міжнародного наукового форуму

«NEW ECONOMICS - 2020»

(м. Київ, 31 жовтня 2020 р.)

Мовою оригіналу

Видається в електронному вигляді.

Відповідальний за випуск О. В. Марухленко